

Afgørelser – Reg. nr.: 03169.00

Fredningen vedrører: Ormstrup Alleer

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

28-11-1963

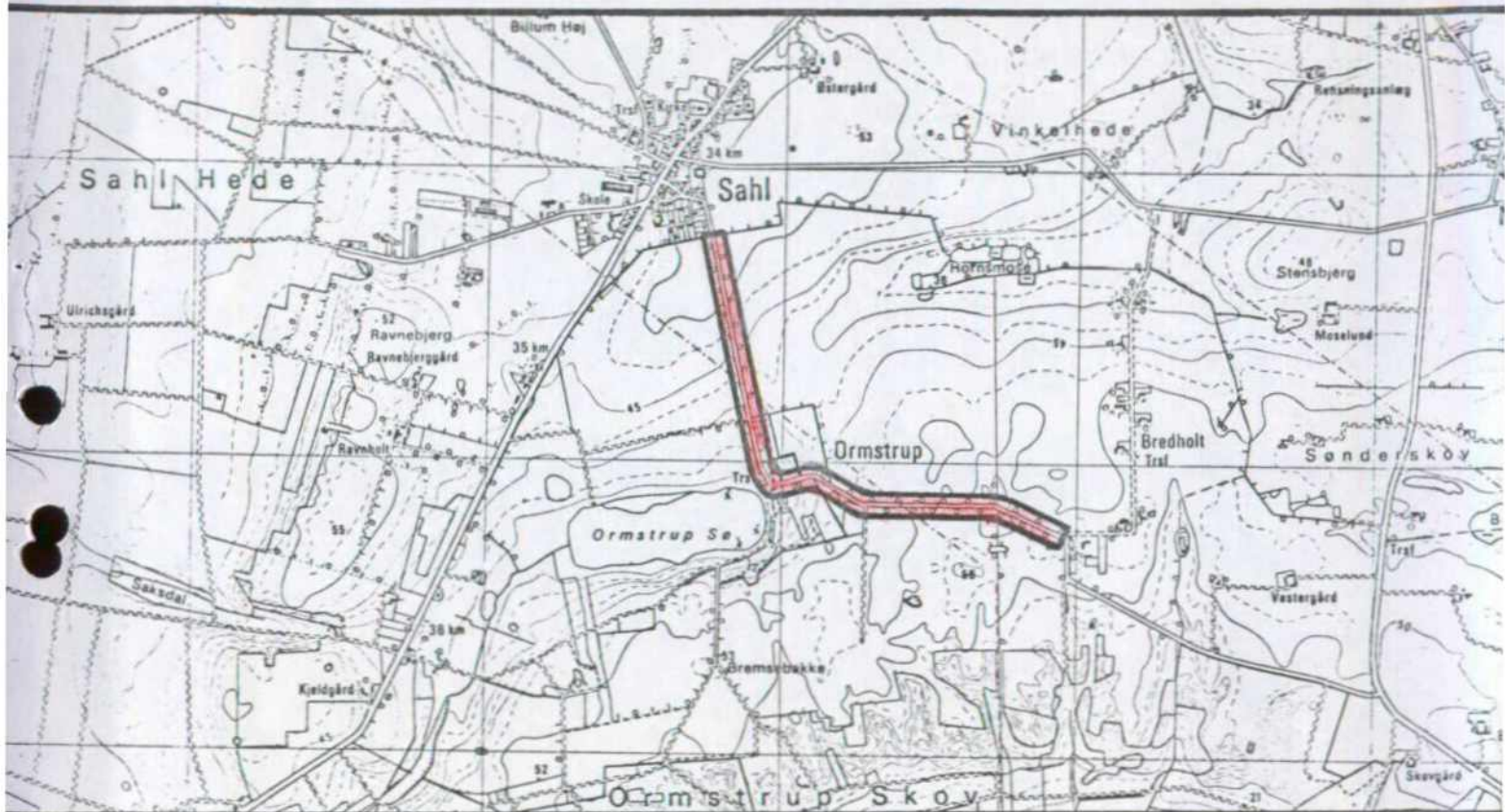
Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

Lokalitet : Allé ved Ormstrup hovedgård

Kommune : Bjerringbro - **BREDHOLT BY - SAHL SOGN**

1:25.000 - **KORT 1215 II NV**

J.nr. : Fr.nr. : P 5-100 Fr. 4

Areal : Fredet: FNK 28. nov. 1963.

Formål : Sikring af elme- & askeallé

Indhold : Ejeren af Ormstrup hovedgård har pligt til at vedligeholde alléen og træer må ikke fjernes uden tilladelse fra fredningsnævnet.

Ejer : Kommunen (vejareal)

Påtaleret : Fredningsnævnet.

K E N D E L S E

sagsagt

torsdag den 28. november 1963

i

sag ang. fredning af allétræer
ved Orustrup hovedgaard.

I en skrivelse af 19. oktober 1962 anmodede godsejer Daniel Laurson, Ormstrup, gennem sin advokat, overretssagfører Chr. Ejstrup, Viborg, om, at alléerne ved den offentlige vej til Ormstrup hovedgaard gennem fredning måtte blive beskyttet imod hugst, idt Sahl-Gullev sogneråd som vejbestyrelse havde tiltrådt et ønske af ejeren af matr.nr.1-g Bredholt, Sahl sogn, gårdejer Villy Østergaard Sørensen om, at træerne langs dennes ejendom faldes. Træerne står på det offentlige vejareal, som på den pågældende strækning er matrikuleret under matr.nr.1-aa og 1-f Ormstrup hovedgaard, Sahl sogn, hvilke matrikelnumre tilhører godsejer Daniel Laurson. I et møde på ejendommen den 7. november 1962 oplyste sognerådsformand Vestergaard, at gårdejer Østergaard Sørensen ønskede allétræerne faldet langs vejens nordside på en 200-300 meter lang strækning vest for Bredholt til Ormstrupgaards skel, og dette ønske fastholdt gårdejer Østergaard Sørensen overfor nævnet, fordi træerne skygger for sydsolen og deres rødder går ind i hans tilstødende mark.

Bivejsinspektoren i Viborg har den 4. januar 1963 udtalt følgende:

"Afstanden mellem indersiden og trærækkerne langs kommunal bivej 4 fra Sahl over Ormstrup med Borre er af inspektoratet målt til 5,0 - 5,4 m. I henhold til de af vejdirektoratet udarbejdede vejregler skal kernebanen for en bivej af 2.klasse projekteret for en vognhastighed på 50 km/time have en bredde på 5,00 m, jfr. færdselslovens bestemmelser om tilladelige vegnbredder, hvortil kommer et kanttilæg, således at afstanden mellem nedstående træer herafter må skønnes at skulle være mindst 6,0 m. En fredning af træerne vil formentlig derfor medføre, at bivejen med den nuværende linieføring ikke vil kunne reguleres og istandsættes på en sådan måde, at de vejtekniske krav opfyldes".

Under hensyn til bivejsinspektorens udtalelse vedtog sogn

rådet den 11. januar 1963, at man ikke kunne godkende den ønskede fredning af alletræerne.

Sagen har derpå været forelagt Danmarks Naturfredningsforening, som i en skrivelse af 8. april 1963 har henholdt sig til en af Naturfredningskomitéen for Viborg og Omegn afgiven erklæring af 3. april 1963, hvori det bl.a. hedder:

".....

Den pågældende allé, der løber fra Sahl by i sydlig retning til Orustrup og derfra i sydvestlig retning til et sving ved gården Bredholt over en strækning af ca. 1,5 km, består på strækningen fra Sahl til Orustrup af elmetræer, medens den på strækningen derfra til Bredholt består af asketræer. Den pågældende bivej gennemskærer på den overvejende del af strækningen Orustrups jorder. På den sydøstligste del af strækningen danner bivejen skel mellem Orustrups og Bredholts jorder. Alléen er anlagt af en af Orustrups ejere for antagelig ca. 100 år siden. Den er stedsvis blevet vedligeholdt af Orustrups ejere. I de senere år er enkelte træer udgået og er blevet erstattet af egetræer, men den overvejende del af træerne er så friske, at de vil kunne bevares i en uoverskuelig fremtid.

Den omhandlede allé er efter komitéens opfattelse af betydelig landskabelig værdi og medvirker i høj grad til at præge den gamle hovedgårds omgivelser, som hvilke Orustrups ejer, godsejer Laursen, værner med pietet og dygtighed. Der er efter komitéens skøn i naturfredningslovens § 1 hjemmel til den ønskede fredning og god grund til at søge den gennemført. Komitéen betvivler, at alléen i nævneværdig grad er til skade for Bredholts jorder, og hvert fald har disse ejere ikke overfor vedkommende kommune krav på, at alletræerne i vejens nordside fjernes. Vejen er meget lidt befærdet, og det ses, at kommunen ikke har planer om udvidelse af den. Da trafikale grunde således ej heller taler for eller i en uoverskuelig fremtid kan antages at nødvendiggøre faldning af allé

træerne, skal komiteen indstille, at der rejses sag om fredning af alléen, således at træerne i størst muligt omfang bevares, og at alléen, i det omfang det er nødvendigt, vedligeholdes med nyplantning

I et nyt møde om sagen den 4. juni 1963 oplyste sognerådsmænd Vestergaard, at vejen mellem træerne i alt væsentligt kun anvendes af lokal trafik til og fra godset og af turister, og at dens udvidelse næppe er sandsynlig i en overraskelig fremtid, men af hensyn til naboen, gårdejer Villy Østergaard Sørensen, ønskede sognerådet ikke frivilligt at indgå på en fredning af træerne.

Godsejer Laurson oplyste, at genplantning af elmstræer antagelig ikke kunne ske, fordi der var elmsyge i allétræerne.

Landsdommer Vilfrid bemærkede dertil, at Naturfredningsforeningen ikke lagde afgørende vægt på, med hvilke træer alléerne blev fornyede.

Godsejer Daniel Laurson vedstod sit tidligere fremsatte tilbud om at vedligeholde allétræerne, så at deres fredning ikke medførte nogen udgift for kommunen, og han har den 12. oktober 1963 underskrevet en deklaration derom af følgende ordlyd:

"Underskrevne godsejer Daniel Laurson, Ormstrup, deklarerer herved bindende for mig og efterfølgende ejere af ejendommen matr. nr. 1-aa, 1-a, 1-d, 1-e Ormstrup hovedgaard og 8-b, 22-f, 8-k, 8-8-i og 8-g Sahl by, alle Sahl sogn, der i forening er noteret som landbrug, at ejendommens ejere stedse skal være forpligtede til vedligeholde allétræerne på det offentlige vejareal langs kommunens bivej nr. 4 på strækningen fra ejendommens og ejerlagets skel med Sahl by til gården og fra denne til svinget ved Bredholt, på hvilken strækning vejen er udlagt over matr. nr. 1-aa, 1-f Ormstrup hovedgaard m.v., Sahl sogn.

Denne ca. 100-årige allé af elmstræer er samtidig fredet, at intet træ må fjernes helt eller delvis uden tilladelse fra fredningsrådet. Som vedligeholdelsespligtig med hensyn til alléen er

ejeren af Ormstrupgaard dog såvel berettiget som forpligtet til i
 fjernes udgøde eller syge træer og grene eller grene, som kan være
 til fare for færdelen, samt til at foretage færdelen efterplant-
 ning.

Denne deklaration respekterer såvel nuværende som fremtidig
 pantegæld og servitutter.

Påtaleberettiget er Naturfredningsnævnet for Viborg amtstads
 kreds."

Nævnet kan tiltræde, at allétrærne har en så betydelig lan-
 skabelig værdi, at de kan fredes i medfør af naturfredningslovens
 § 1 stk.1, og da der ikke efter det oplyste foreligger nogen aktu-
 almen interesse i en udvidelse af den offentlige vej, vil allétræ-
 ne være at fredes overensstemmende med indholdet af deklarationen
 det til denne hørende kort. Ved fredningen påføres der ikke kommu-
 nen nogen udgift eller tab.

Med hensyn til gårdejer Villy Østergaard Sørensen er det na-
 nets opfattelse, at han ikke ved fredningen påføres noget tab, id-
 han ikke overfører vejejeren havde noget retskrav på fældning af træ-
 erne, og der kan derfor ikke tillægges ham erstatning i anledning
 af fredningen.

Nævnets afgørelse kan i medfør af § 19 i naturfredningsloven
 inden 4 uger ankes til overfredningsnævnet.

Foranstående deklaration tinglyses ved fredningsnævnets for-
 staltning på de deri nævnte matrikelnumre.

T h i b e s t e m m e s:

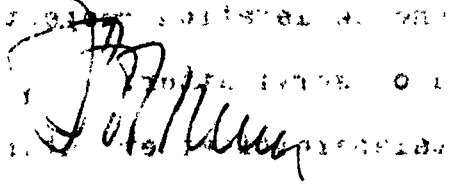
Allétrærne på matr.nr.1-aa og 1-f Ormstrupgaard hovedgaard
 Sahl sogn, fredes som foran nærmere bestemt.

V. Rasmussen. H.J. Hansen. Grundtvig.

Tilstilles, idet udskriftens rigtighed bekræftes, Statens
konsulent i Naturfredningssager, Nyropsgade 22, København V.

Handlingsnet for Viborg 12 DEC 1963
amtsrådsreds

PNU

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'Johannes' or similar, written over a faint stamp or grid.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 03169.00

Dispensationer i perioden: 30-06-1996 - 24-06-2005

= 4 JUN 1996

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt.

Den 30. juni 1996 holdt fredningsnævnet for Viborg amt møde på dommerkontoret i Thisted.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 22/96

Ansøgning om tilladelse til udskiftning af en del af egetræsalleen ved Ormstrup Hovedgård, omfattet af F.N.K. af 28. november 1963 vedrørende allè ved Ormstrup Hovedgård.
Matr. nr. e 1aa og 1f Ormstrup Hovedgård, Sahl.

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 25. april 1996 fra Viborg amt med bilag.
2. Skrivelse af 24. maj 1996 fra Danmarks Naturfredningsforening, hvorefter foreningen ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Formanden bemærkede, at han har foretaget besigtigelse.

Efter en telefonisk drøftelse med det amtsrådsvalgte medlem Aage Koch-Jensen, Tindbæk, og det kommunalvalgte medlem Jens Knudsen, Vindum, meddelte fredningsnævnet dispensation fra fredningen af allétræer ved Ormstrup Hovedgård til renovering af alleen som ansøgt med planning af vintereg og i en lidt større afstand fra vejen end placeringen af de nuværende allétræer.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

Mødet hævet

Knud S. Lund,

formand.

ant. den

E. Jensen

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

17 MAJ 2000

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 12. maj 2000 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på nedennævnte ejendom.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted, det amtsrådsvalgte medlem Harry Hjaltelin, Thisted, og det kommunalvalgte medlem Jens Knudsen, Bjerringbro.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 16/2000

Ansøgning om tilladelse til forlægning af en del af Ormstrupvej over matr. nr. 1 aa Ormstrup Hgd., Sahl (allétræer ved Ormstrup Hovedgaard).

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 22. marts 2000 fra Viborg amt, Miljø og Teknik, med bilag.
2. Skrivelse af 14. april 2000 fra Skov- og Naturstyrelsen, Naturforvaltningskontoret.

For Viborg amt mødte Ebbe Vang-Pedersen.

For Landinspektørgården mødte landinspektør E. Krogh Sørensen.

For Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomiteen, mødte Birgit Justesen.

Der foretoges besigtigelse, **E. Krogh Sørensen** redegjorde for projektet, samt at ejeren er idforstået med, at den fremover private fællesvej fortsat vil være tilgængelig for alle.

Birgit Justesen anførte, at en vejforlægning er unødvendig af hensyn til trafikbelastningen og vejen gennem ejendommen bør opretholdes, så "bløde trafikanter" kan komme igennem.

Fredningsnævnet godkendte vejforlægningen på betingelse af, at den hidtidige vej gennem ejendommen fortsat kan anvendes af såvel gående som kørende trafik.

Nærværende dispensation vil i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, jfr. § 66 være at tinglyse på ejendommen matr. nr. 1 aa Ormstrup Hovedgaard, Sahl, med prioritet forud for pantegæld.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

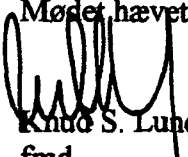
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

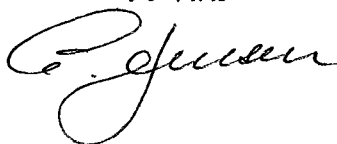
Mødet hævet.

Knud S. Lund,
fmd.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

15 MAJ 2000

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

4 OKT. 2000

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf.: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nkn@nkn.dk

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Naturforvaltningskontoret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

3. oktober 2000
J.nr.: 97-121/760-0011
ARS

REG. NR. 3169.00

Ad j.nr. SN 1996-1211/13-0009

Hermed fremsendes Naturklagenævnets afgørelse af dags dato i sagen om fældning af fredede allétrær i forbindelse med vejforlægning ved Ormstrup Gods.

Med venlig hilsen

Anette Røvsing Skov

Anette Røvsing Skov

Afdelingsleder

Direkte tlf.: 3395 5755

Afgørelsen er sendt til:

Landinspektørgården, Håndværkervej 6, 8600 Silkeborg,

att.: landinspektør E. Krogh Sørensen

Skov- og Naturstyrelsen, Naturforvaltningskontoret, Haraldsgade 53,

2100 København Ø

Bjerringbro Kommune, Rådhuset, 8850 Bjerringbro

Viborg Amt, Miljø og Teknik, Skottenborg 26, Postboks 21, 8800 Viborg

Fredningsnævnet for Viborg Amt, Skovgade 30, 7700 Thisted

1211/13-0009 1

12

NATURKLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nlkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nlkn@nlkn.dk

3. oktober 2000
J.nr.: 97-121/760-0011
ARS

Afgørelse i sagen om fældning af fredede allétræer i forbindelse med vejforlægning ved Ormstrup Gods.

Fredningsnævnet for Viborg Amt har den 15. maj 2000 meddelt dispensation i henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til gennembrud i fredet allé i forbindelse med vejforlægning over ejendommen, matr.nr. 1aa Ormstrup Hovedgaard, Sahl. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Skov- og Naturstyrelsen.

Allétræerne er fredet ved fredningsnævnets kendelse af 28. november 1963. Fredningen blev gennemført på foranledning af den daværende ejer af Ormstrup Gods. Ifølge fredningen må intet træ fjernes helt eller delvis uden tilladelse fra fredningsnævnet. Dog forpligtes godsets ejer til at fjerne udgåede eller syge træer og grene eller grene, som kan være til fare for færdslen, samt til at foretage fornøden efterplantning.

Gennembrudet i alléen skal ske i forbindelse med omlægning af Ormstrupvej. Den del af vejen, der i dag forløber hen over Ormstrupgaards gårdsplads, nedklassificeres til privat fællesvej. Vejomlægningen vil betyde, at vejen fremover vil forløbe øst for gårdens bygninger.

Fredningsnævnet for Viborg Amt holdt den 12. maj 2000 møde på ejendommen og meddelte herefter den 15. maj 2000 dispensation til, at der i forbindelse med vejforlægningen kan ske indgreb i alléen. Frednings-

Miljø- og Energiministeriet

J.nr. SN 1996-121/13 0007

- 4 OKT. 2000

nævnet har stillet som betingelse, at den hidtidige vej gennem ejendommen fortsat kan anvendes af såvel gående som kørende trafik.

Skov- og Naturstyrelsen har anført i klagen, at den tilladte vejforlægning efter styrelsens opfattelse ikke kan begrundes i trafikale hensyn. Vejlægningen vil medføre omfattende indgreb i alleen, i modstrid med fredningen, og vil desuden påvirke et følsomt kulturmiljø, idet den samlede oplevelse af alleen vil forskertses.

Landinspektør E. Krogh Sørensen har for ejeren udtalt, at det er korrekt som anført af Skov- og Naturstyrelsen, at vejforlægningen vil gøre indgreb i den fredede allé, men at det for så vidt angår den sydlige tilslutning til den eksisterende Ormstrupvej kun vil kræve, at 2-3 store allétræer fældes. For den nordlige tilslutnings vedkommende er der tale om 7-10 små træer, da alleen tidligere er blevet fornyet her.

Det bemærkes, at uanset Skov- og Naturstyrelsens påstand er den ønskede omlægning også begrundet i trafikale hensyn, idet trafikken - og især tung trafik - har tiltaget meget de seneste 3-4 år, og i øvrigt har forvoldt skade på nogle af allétræerne. Den lokale trafik foregår af og til med ret høj hastighed efter forholdene og medfører fare for ejendommens beboer og medarbejdere ved færdsel over gårdspladsen.

Det påpeges, at den ønskede vejforlægning finder sted over åben mark, og at vejen projekteres således, at den følger terrænet bedst muligt. Ejeren ønsker med vejforlægningen at begrænse den kørende trafik over gårdspladsen mest muligt - gerne tillige ved skiltning eller lignende - men har intet at indvende mod, at såkaldt "bløde" trafikanter har uhindret adgang.

Skov- og Naturstyrelsen har efterfølgende fastholdt som sit synspunkt, at den påtænkte vejforlægning ikke kan begrundes med trafikale hensyn. De omtalte trafikale problemer kan løses på anden vis. F.eks. kan uvedkommende, tung lastbiltrafik uden omvejskørsel henvises til andre vejstrækninger gennem et forbud, og risikoen for beboere og medarbejdere ved passage af anden trafik kan på det nærmeste elimineres ved hastighedsdæmpende foranstaltninger.

Den beskrevne vejforlægning vil, uanset den påtænkte plantning af allétræer, ikke efter styrelsens opfattelse kunne kompensere for det indgreb, der skal foretages i den markante, eksisterende historiske sammenhæng mellem bygningsanlæggene og alléerne, uanset disses nuværende tilstand. Den nye vej og tilslutningsanlæggene vil nødvendigvis medføre betragtelige huller i trærækkerne, det dobbelte vejsystem vil svække alléernes karakter af ledelinier i landskabet, og herved vil de tilbageblivende dele af alléerne fremstå som fragmenter, hvis sammenhæng kun vanskeligt kan erkendes.

Om indgrebets omfang bemærker Skov- og Naturstyrelsen, at det for så vidt angår den nordlige strækning mellem godset og Sahl er korrekt, at de nuværende træer, som er etableret på baggrund af en tilladelse fra fredningsnævnet i 1996, er små og i øvrigt i dårlig stand. Styrelsen finder det derfor særdeles ønskeligt, at der foretages nyplantning med mere robuste træer på denne strækning. Dette kan dog ikke efter styrelsens opfattelse berettige, at alléen afbrydes på en strækning af ca. 80 m for at skaffe plads til vej, tilslutningsanlæg og oversigtsforhold.

For så vidt angår den sydlige strækning, hvor trærækkerne er næsten intakte, vil indgrebet blive endnu mere markant, idet det dels vil omfatte et meget karakterfuldt sving, dels vil medføre en afbrydelse af alléen på ca. 125 m. Påstanden om, at der her kun vil blive tale om fældning af 2-3 store træer, forekommer således ikke styrelsen overbevisende, medmindre de øvrige træer på denne strækning er fældet tidligere, uden at der som foreskrevet i fredningen er foretaget gentilplantning.

Naturklagenævnets afgørelse:

Naturklagenævnet har den 20. september 2000 foretaget besigtigelse og drøftet sagen med repræsentanter for ejendommens ejer, Bjerringbro Kommune, Viborg Amt og Skov- og Naturstyrelsen.

I besigtigelsen og sagens afgørelse har deltaget 9 af nævnets 13 medlemmer: Lars Busck (formand), Marie-Louise Andreasen, Peter Christensen, Leif Hermann, Ebbe Kalnæs, Per Larsen, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen og Poul Søgaard.

Nævnet skal udtale:

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at der kan meddeles dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning kan ifølge stk. 2 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningen er gennemført for at beskytte de landskabeligt værdifulde allétræer ved den offentlige vej til Ormstrup Hovedgaard imod hugst. Permanent fjernelse af en del af træerne må ifølge fredningskendelsen kun ske med fredningsnævnets tilladelse.

Fredningsbestemmelserne omfatter alene allétræerne og er således ikke til hinder for selve vejoplægningen og det heraf følgende indgreb i herregårdslandskabet.

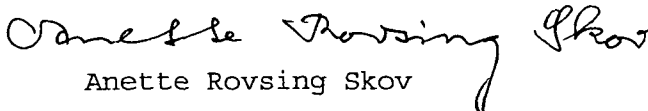
På den baggrund kan Naturklagenævnet tilslutte sig fredningsnævnets opfattelse af, at et antal træer kan fjernes i forbindelse med vejoplægningen, uden at fredningens formål på afgørende måde tilsidesættes.

For at mindske indgrebet i allétræerne mest muligt finder nævnet imidlertid, at dispensationen bør ændres for så vidt angår den sydlige alléstrækning, således at den nye vejtilslutning sker ca. 25 m øst for det projekterede. Herved vil kun et enkelt, mindre træ skulle fældes, idet en eksisterende afbrydelse i trærækken kan udnyttes.

Med denne ændring stadfæster Naturklagenævnet den af Fredningsnævnet for Viborg Amt den 15. maj 2000 meddelte dispensation til indgreb i den fredede allé ved Ormstrup Gods.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen af denne afgørelse, jf. lovens § 66, stk. 2.

På Naturklagenævnets vegne

Anette Roving Skov
Afdelingsleder

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 16. februar 2001 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på dommerkontoret i Thisted.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 4/2001

Ansøgning om tilladelse til skiltning ved Ormstrup gods med det formål at begrænse den motorkørende trafik gennem gården.

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 19.01.2001 fra Landinspektørgården, Håndværkervej 6, Silkeborg, med bilag.
2. Skrivelse af 5.02.2001 fra Kulturmiljørådet i Viborg Amt.

Fredningsnævnet tilkendegav, at nævnet for sit vedkommende ikke kan tiltræde en skiltning som ønsket af lodsejeren. Fjernelsen af et antal allétræer blev netop godkendt på betingelse af, at vejen fortsat kan anvendes til såvel gående som kørende trafik.

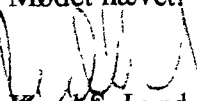
Fredningsnævnet vil for sit vedkommende ikke have indvendinger imod, at der som anført af Kulturmiljørådet i Viborg Amt sker en hastighedsbegrænsning til for eksempel 30 km/tm.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg Amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Sagen sluttet.
Mødet hævet.

Knud S. Lund,
fmd.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

19 FEB. 2001

adsn 2001-1211/12-0007

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 9. november 2001 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på nedennævnte ejendom.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted, det amtsrådsvalgte medlem Harry Hjaltelin, Thisted, og det kommunalvalgte medlem Jens Knudsen, Bjerringbro.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 30/2001

Ansøgning om tilladelse til udskiftning og erstatning af dele af alléen ved Ormstrup Gods.

Der fremlagdes:

1. Brev af 7. september 2001 fra Viborg amt, Miljø og Teknik, med bilag.

For Viborg amt mødte Michael Dickenson og Birgitte Strunge.

For Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomiteen, mødte Birgit Justesen.

For Ormstrup Gods mødte Aage Sams.

Der foretoges besigtigelse.

Aage Sams redegjorde for projektet og oplyste, at planen er at fjerne alle træerne i den gamle allé for herefter at erstatte disse med nye træer af samme sort. Herudover vil bredden på vejen blive øget, ligesom den skal sænkes 30 cm i gennemsnit gennem gården og dermed i niveau med gårdspladsen. Med hensyn til træerne på det første stykke af alléen, ønskes disse udskiftet, idet de er til fare for trafikanterne. Træerne står således for tæt på vejen, og der ryger grene ned. De nyplantede træer på stedet vil få en afstand tværs over vejen på ikke over 10 meter.

Michael Dickenson oplyste, at Viborg amt anbefaler projektet, idet allétræerne er dårlige og udtærede, og idet ejeren er forpligtet til at fjerne udgåede og syge træer i henhold til fredningskendelsen af 28. november 1963.

Efter drøftelse af sagen meddelte nævnet tilladelse til projektet som ansøgt.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Ad: 2001-1211/13-007

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

Mødet hævet.

Knud S. Lund,
fmd.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

12 NOV. 2001

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
21 SEP. 2004

REG. NR 3169.00

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Viborg amt

Udskrift

af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Lee

Den 10. september 2004 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på nedennævnte ejendom.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted, og medlemmerne, det amtsrådsvalgte medlem Anton Kirk Toft, Redsted, og det kommunalrådsvalgte medlem Niels Vestergaard, Bjerringbro.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 23/2004

Ansøgning om tilladelse til ophævelse af tinglyst færdselsret på den private vej gennem Ormstrup Gods. Vejen er flankeret af fredet allé.

Der fremlagdes:

1. Brev af 16.4.2004 fra Viborg amt, Miljø og Teknik, med bilag.

For Viborg amt mødte Michael Dickenson.

For lodsejeren mødte direktør Aage Sams.

For Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomiteén for Bjerringbro kommune, mødte Niels Werner Frederiksen.

Direktør Aage Sams redegjorde for, at lodsejeren ved de foretagne ændringer har opnået en større intimitet i miljøet. Publikum er imidlertid meget nærgående og parkerer på selve hovedbygningens parkeringsplads, ligesom de går og kigger ind af vinduerne. Herud over er der det problem, at lodsejerens børnebørn ikke kan være sikre i område med motorkørende trafik. Lodsejeren er villig til at lave parkeringsplads til publikum ved begge ender af vejen ind til godset, såfremt han kan undgå den motorkørende trafik. Han er fortsat indforstået med gående og cyklende trafik gennem hovedgården.

Repræsentanten for Danmarks Naturfredningsforening bemærkede, at man ønsker at fastholde den frie gennemkørsel, men ikke vil have indvendinger mod en hastighedsbegrænsning helt ned til 20 km/tm.

Michael Dickenson bemærkede, at amtet primært har ønske om, at den gående og kørende trafik kan opretholdes, idet lokalmiljøet har skiftet karakter og nu mere har karakter af gårdsplads.

Formanden redegjorde for det hidtidige forløb i denne sag:

I VaF 16/2000 ansøgte om tilladelse til forlægning af en del af Ormstrupvej uden om godset. Lodsejerens repræsentant, landinspektør E. Krogh Sørensen, oplyste i forbindelse med sin redegørelse for sagen, "at den fremover private fællesvej fortsat vil være tilgængelig for alle," og det fremgår af notaterne på sagen, at han oplyste, at lodsejeren er indforstået med, at alle kan komme

2001-1211/13-0007
6

igennem også i bil. Fredningsnævnet godkendte herefter vejforlægningen på betingelse af, at den hidtidige vej gennem ejendommen fortsat kan anvendes af såvel gående som kørende trafik.

Fredningsnævnets afgørelse blev påklaget af Skov- og Naturstyrelsen til Naturklagenævnet, der stadfæstede dispensationen med en mindre ændring af vejforløbet.

I VaF 4/2001 ansøgte lodsejeren om tilladelse til en skiltning med ordlyden: "Privat fællesvej. Uvedkommende motortrafik frabedes venligst." Med baggrund i, at formålet med fredningen af alléen må være at fastholde kulturmiljøet omkring den offentligt anvendte vej gennem godset – og i overensstemmelse med en udtalelse fra Kulturmiljørådet i Viborg amt – afviste fredningsnævnet den ønskede skiltning, men tillod en hastighedsbegrænsning til 30 km/tm.

En sådan hastighedsbegrænsning er ikke foretaget af lodsejeren.

Lodsejeren ønsker under denne sag færdselsretten ophævet.

Lodsejeren har i forbindelse med besigtigelsen ønsket resten af alléen – den østlige del – udskiftet. Dette ønske behandles senere, efter at Viborg amt er fremkommet med en indstilling heromkring.

Fredningsnævnet finder at fredningen af alléen, såfremt offentligheden forment adgang i betydelig grad, mister sit formål. Når henses til at kørselsadgangen i møde den 12. maj 2000 er aftalt med lodsejerens repræsentant som betingelse for gennembrydningen af alléen, finder fredningsnævnet ikke på nuværende tidspunkt at kunne frafalde kravet om tinglyst adgang for kørende færdsel. Fredningsnævnet meddeler derfor afslag på det ønskede.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt, med angivelse af vores sagsnummer, til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

Mødet hævet.

Knud S. Lund,

fmd.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

20 SEP. 2004

NATURKLAGENÆVNET

SCANNET

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf: 3395 5700

Fax 3395 5769

X.400: S=nlkn; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nlkn@nlkn.dk

24 JUNI 2005

J.nr.: 03-121/760-0004

RTS

Modtaget:
Skov- og Naturstyrelsen

28 JUN 2005

Afgørelse**i sagen om færdselsret på privat vej gennem Ormstrup Gods**

Fredningsnævnet for Viborg Amt har den 20. september 2004 givet afslag på dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til ophævelse af en fastsat færdselsret på den private fællesvej gennem Ormstrup Gods (matr.nr. 1aa Ormstrup Hovedgaard, Sahl). Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af ejendommens ejer.

Sagens baggrund:

Ejeren af Ormstrup Gods søgte i 2000 om tilladelse til at forlægge en del af den offentlige vej, Ormstrupvej, til et forløb øst om ejendommens bygninger. Forlægningen indebærer, at der ved den nyanlagte vejstrækning tilslutning til Ormstrupvej skulle fjernes allétræer, der var omfattet af fredningskendelse af 28. november 1963.

Fredningsnævnet meddelte den 15. maj 2000 dispensation fra fredningen på betingelse af, at den hidtidige vej gennem ejendommen fortsat kunne anvendes af såvel gående som kørende trafik. Det fremgår, at godsejeren var indforstået med, at den hidtidige vej, der ønskedes nedklassificeret til en privat fællesvej, fortsat skulle være tilgængelig for alle, herunder også for kørsel med bil. Dispensationen blev påklaget til Naturklagenævnet af Skov- og Naturstyrelsen. Ved afgørelse af 3. oktober 2000 opretholdt Naturklagenævnet Fredningsnævnets afgørelse med en mindre ændring af det nye vejforløb.

201211/13-2007
7

Efterfølgende meddelte Viborg Amt den 13. oktober 2001 tilladelse til forlægningen af Ormstrupvej efter bestemmelser i bekendtgørelse om offentlige anlæg i det åbne land (nr. 571 af 25. juni 1992), der er udstedt med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 20. Amtet fastsatte en række vilkår for tilladelsen, herunder at den oprindelige vejføring gennem ejendommen fortsat skal kunne anvendes af såvel gående som kørende trafik. Vilkårene fremgår af deklaration tinglyst den 26. oktober 2001 med Viborg Amt som påtaleberettiget.

Ormstrupvej blev efterfølgende omlagt, således at den offentlige vej nu løber øst om godsets bygninger. Vejen gennem godset er nedklassificeret til en privat fællesvej. Et antal oprindelige allétræer er blevet skiftet ud på grund af forfald, således at en væsentlig del af alléen nu består af unge træer.

Fredningen

Allétræerne ved Ormstrup Gods er fredet ved fredningskendelse af 28. november 1963. Fredningen blev gennemført på foranledning af den daværende ejer af Ormstrup Gods, der med henvisning til en gårdejers ønske om, at få en del af alléen fældet, anmodede om, at alléen ved fredning blev beskyttet imod hugst.

Fredningsnævnet tiltrådte, at allétræerne havde en så betydelig landskabelig værdi, at de kunne fredes i medfør af naturfredningsloven. Bl.a. med henvisning hertil besluttede nævnet, at allétræerne var at frede i overensstemmelse med en af godsejeren underskrevet deklaration. Fredningskendelsen citerer bl.a. følgende fra den nævnte deklaration: "(...). Denne ca. 100-årige allé af elmetræer er samtidig fredet, så at intet træ må fjernes helt eller delvis uden tilladelse fra fredningsnævnet. Som vedligeholdelsespligtig med hensyn til alléen er ejeren af Ormstrupgaard dog såvel berettiget som forpligtet til at fjerne udgåede eller syge træer og grene eller grene, som kan være til fare for færdslen, samt til at foretage fornøden efterplantning. (...)".

Ansøgning

Godsets ejer har den 20. januar 2004 søgt om at få ophævet den fastsatte færdselsret for så vidt angår motoriseret trafik.

Fredningsnævnet for Viborg Amt har sammen med repræsentanter for ansøger, Viborg Amt og Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité besigtiget ejendommen den 10. september 2004. Det fremgik, at ejeren er villig til at etablere en parkeringsplads til publikum ved vejen ind til

godset, hvis han kan undgå den motorkørende trafik. Ejeren er fortsat indforstået med gående og cyklende trafik. Repræsentanten for Viborg Amt bemærkede, at amtet primært har ønske om, at den gående og cyklende trafik kan opretholdes, idet lokalmiljøet har skiftet karakter og nu mere har karakter af gårdsplads. Repræsentanten for Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité bemærkede, at foreningen ønsker at fastholde den frie gennemkørsel, men ikke vil have indvendinger mod en hastighedsbegrænsning helt ned til 20 km/timen.

Bjerringbro Kommune har anbefalet, at den tinglyste færdselsret for motoriserede køretøjer ophæves på betingelse af, at der etableres parkeringsplads for gæster til skoven, og at der fortsat kan komme gående og cyklende trafik gennem Ormstrup Gods.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet meddelte den 20. september 2004 afslag på den ansøgte ophævelse af færdselsretten. Af afgørelsen fremgår, at fredningsnævnet finder, at fredningen af alléen mister sit formål, såfremt offentligheden formenes adgang i betydelig grad. Når henses til, at k rselsadgangen i møde den 12. maj 2000 er aftalt med lodsejerens repræsentant som betingelse for gennembrydningen af alléen, finder fredningsnævnet ikke på nuværende tidspunkt at kunne frafalde kravet om tinglyst adgang for kørende færdsel

Klage mv.:

Ansøger har påklaget fredningsnævnets afgørelse ved brev modtaget i Naturklagenævnet den 19. oktober 2004. Ved efterfølgende brev har ansøger bemærket, at baggrunden for klagen er hensynet til privatlivets fred. Der henvises bl.a. til, at publikum parkerer på de private parkeringspladser foran hovedbygningen og kigger ind af vinduerne i den private beboelse. Den færdsel, der pågår, er desuden et betydeligt problem for familien, herunder familiens børnebørn og hunde, som ikke frit kan opholde sig og lege på det samlede gårdmiljø. Endvidere fremhæves, at kørsel over gårdspladsen ved nattetide kan være til særlig gene.

Ansøger bestrider, at den ansøgte ændring medfører, at offentlighedens adgang formenes i betydelig grad, idet offentlighedens adgang til færdsel til fods og på cykel opretholdes i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens bestemmelser herom. Desuden fremhæves, at gårdspladsen så anderledes ud i 2000, da færdselsretten blev aftalt med godsejeren, og ikke havde den private karakter, som den siden har fået.

Det påpeges, at ansøger har tilbudt at indrette en offentlig parkeringsplads med tilhørende skiltning til brug for besøgende til skoven. Den påtænkte placering af parkeringsplads og skiltning fremgår af en vedlagt landinspektørtegning.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomités bemærkninger:

Lokalkomitéen for Bjerringbro og Hvorslev har bemærket, at foreningen ikke kan acceptere, at færdselsretten på vejen gennem godset ophæves. Der henvises til, at Ormstrup Gods er lokalområdets eneste større gods og som sådan et stærkt kulturhistorisk bygningsværk med dertil hørende omgivelser. Godset og dets smukke omgivelser samt den tilhørende skov har stor interesse for den lokale befolkning ikke mindst for de mange, der har haft eller stadig har tilknytning til Ormstrup og Sahl-området. Foreningen ønsker at færdselsretten bibeholdes, gerne med en maksimal tilladt hastighed på kun 20 km/t for vejen, der passerer gårdspladsen. Med så lav en hastighed bør der ifølge foreningen ikke være nogen gener for beboerne og samtidig vil også ældre og andre svagtgående kunne nyde godset uden at skulle indhente forudgående specialtilladelser. Foreningen fremhæver, at alléen op mod godset stadig er fredet og efter nyplantning i god vækst og derfor med til at fremme helheden omkring godsets kulturmiljø.

Desuden bemærker Danmarks Naturfredningsforening, at foreningen i sin tid gik med til det større indgreb, det var at forlægge den egentlige og mere hurtigtkørende trafik ved at anlægge en vej uden om godset, mod at der stadig var færdselsret, dvs. mulighed for gennemkørsel gennem godset. Foreningen mener, at hensynet til den kulturhistoriske oplevelse for almenvellet må vægtes højest. Foreningen finder det derfor ikke rimeligt, at der konstant lægges pres på for yderligere at forringe mulighederne for at opleve kulturmiljøet omkring godset.

Naturklagenævnets sekretariat har torsdag den 28. april 2005 foretaget besigtigelse på ejendommen. Ved besigtigelsen var klager og Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Bjerringbro og Hvorslev repræsenteret.

Afgørelse:

I sagens afgørelse har deltaget Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, Marie-

Louise Andreasen, Martin Glerup, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Anders Stenild, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at der kan meddeles dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningen formål. Videregående afvigelser fra en fredning kan ifølge stk. 2 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Baggrunden for fredningen er et ønske om at beskytte de landskabeligt værdifulde allétræer imod hugst. Ifølge fredningskendelsens ordlyd må intet træ fjernes helt eller delvis uden tilladelse fra fredningsnævnet. Fredningskendelsen omtaler ikke offentlighedens fortsatte adgang til færdsel på allévejen, der på tidspunktet for fredningen var en offentlig vej. Uden særlige holdepunkter herfor i fredningskendelsen finder nævnet ikke, at der er grundlag for at antage, at en ophævelse af den fastsatte færdselsret for motoriserede køretøjer, vil være i strid med fredningens formål.

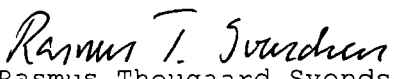
Der skal ved afgørelsen af om det ansøgte bør imødekommes, foretages en afvejning mellem det af klager anførte om navnlig privatlivets fred over for det ansøgte indvirkning på de almene hensyn, som fredningen har til formål at varetage.

Efter en samlet vurdering finder Naturklagenævnet, at den af fredningsnævnet fastsatte færdselsret kan ophæves for så vidt angår motoriseret trafik. Der er herved navnlig lagt vægt på det af klager anførte om forstyrelsen af privatlivets fred, herunder vejens forløb i forhold til beboelsen og gårdspladsen, at gårdmiljøet efter det oplyste har ændret karakter siden fredningsnævnets afgørelse af 15. maj 2000, samt at det ansøgte ikke indebærer et direkte indgreb i forhold til de fredede allétræer.

Det bemærkes, at Naturklagenævnet ved nærværende afgørelse ikke kan tage stilling til de vilkår, som Viborg Amt har fastsat efter regler i bekendtgørelse om offentlige arbejder i det åbne land (nr. 571 af 25. juni 1992) i forbindelse med tilladelsen til vejforlægningen af 13. oktober 2000, og som efterfølgende er tinglyst ved deklaration af 25. oktober 2001. Vilkår om fortsat færdselsret fastsat i medfør af bekendtgørelse om offentlige arbejder i det åbne land, er således ikke ophævet med denne afgørelse.

På ovenstående baggrund ændres Fredningsnævnets afgørelse af 20. september 2004 til en dispensation, således at den af fredningsnævnet fastsatte færdselsret, jf. fredningsnævnets afgørelse af 15. maj 2000, ophæves for så vidt angår motoriserede køretøjer. Det understreges, at nævnet herved alene har taget stilling til det af fredningsnævnet fastsatte vilkår.

På Nævnets vegne

Rasmus Thougard Svendsen
Fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. planlovens § 58, stk. 3. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. planlovens § 62, stk. 1.